

Spis treści

Wykaz skrótów i oznaczeń	11
Wstęp	15
1. Terminy podstawowe	19
1.1. Pojęcie cudzoziemca	19
1.2. Pojęcie prawa o cudzoziemcach	25
2. Kształtowanie się kategorii cudzoziemca niepożądanego ...	30
2.1. Kształtowanie się kategorii cudzoziemca niepożądanego w Europie	30
2.2. Kształtowanie się kategorii cudzoziemca niepożądanego w prawie polskim. Od woli monarchy do polskiego prawa o cudzoziemcach	53
2.2.1. Lata do pierwszej wojny światowej	53
2.2.2. Lata 1918–1939	56
2.2.3. Lata po drugiej wojnie światowej	62
2.2.4. Lata po 1989 roku	69
2.3. Podsumowanie	71
3. Cudzoziemiec niepożądany jako kategoria prawna	74
3.1. Celowość użycia pojęcia „cudzoziemiec niepożądany” i jego charakter prawny	74
3.2. Doktrynalna rekonstrukcja kategorii cudzoziemca niepożądanego w polskim prawie o cudzoziemcach	80

3.3. Cudzoziemiec niepożądany a cudzoziemiec przebywający nielegalnie	85
3.4. Podsumowanie	90
4. Charakter i skutki wpisu do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany	92
4.1. Geneza i charakterystyka wykazu cudzoziemców, których pobyt jest niepożądany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	92
4.2. Podstawy dokonania wpisu	100
4.2.1. Wydanie nakazu opuszczenia terytorium RP	100
4.2.2. Ochrona interesu ekonomicznego państwa	102
4.2.3. Ochrona interesu RP i zobowiązań międzynarodowych państwa	103
4.2.4. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz obronności	106
4.2.5. Przesłanki negatywne wpisu	111
4.3. Charakter prawny wpisu do wykazu – czynność faktyczna czy prawna	113
4.4. Środki weryfikacji wpisu	120
4.5. Podsumowanie	123
5. Regulacja odmowy wjazdu cudzoziemca na terytorium państwa	125
5.1. Pojęcie odmowy wjazdu	125
5.2. Pojęcie wizy i odmowa jej udzielenia	126
5.2.1. Ochrona efektywności prawa o cudzoziemcach ...	135
5.2.2. Ochrona interesu ekonomicznego państwa	136
5.2.3. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz obronności i interesu RP	137
5.3. Odmowa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, unieważnienie i cofnięcie wizy	144
5.3.1. Ochrona efektywności prawa o cudzoziemcach ...	146
5.3.2. Ochrona interesu RP	148

5.3.3. Ochrona interesu ekonomicznego państwa	149
5.3.4. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego obronności oraz zdrowia publicznego	149
5.3.5. Przesłanki negatywne odmowy wjazdu	152
5.4. Cofnięcie i unieważnienie wizy	153
5.5. Odmowa wydania i unieważnienie przepustki dla cudzoziemca będącego członkiem załogi statku morskiego ...	156
5.6. Odmowa i cofnięcie zezwolenia na przekroczenie granicy w ramach małego ruchu granicznego	157
5.7. Podsumowanie	161
6. Regulacja odmowy pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	164
6.1. Nakazy opuszczenia terytorium RP – charakterystyka ogólna	164
6.2. Ogólna charakterystyka decyzji o wydaleniu cudzoziemca z terytorium RP	169
6.3. Podstawy wydalenia cudzoziemca	173
6.3.1. Ochrona efektywności prawa o cudzoziemcach ...	173
6.3.2. Ochrona interesu ekonomicznego państwa	176
6.3.3. Ochrona obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego	182
6.3.4. Ochrona interesu Rzeczypospolitej Polskiej	184
6.4. Przeszkody prawne wydalenia cudzoziemca z terytorium RP	185
6.5. Wykonanie decyzji o wydaleniu cudzoziemca wydanej przez organ innego państwa członkowskiego	189
6.6. Zobowiązanie cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	192
6.7. Akcesoryjne nakazy opuszczenia terytorium RP	196
6.8. Konieczność zmian w związku z dyrektywą 2008/115/WE	202
6.9. Podsumowanie	205

7. Cudzoziemiec niepożądany w perspektywie swobody przepływu osób	207
7.1. Zakres podmiotowy swobody przemieszczania się	207
7.2. Odmowa wizy	213
7.3. Odmowa wjazdu	218
7.4. Wydalenie cudzoziemca	223
7.5. Podsumowanie	231
8. Cudzoziemiec niepożądany w świetle międzynarodowych norm praw człowieka	233
8.1. Cudzoziemiec w międzynarodowym systemie ochrony praw człowieka – ujęcie ewolucyjne	233
8.2. Prawo do imigracji – koncepcja tylko filozoficzna czy także prawna	238
8.3. Niedopuszczalność odmowy wjazdu na terytorium państwa	242
8.4. Niedopuszczalność odmowy pobytu na terytorium państwa	249
8.4.1. Charakterystyka ogólna	249
8.4.2. Niedopuszczalność odmowy pobytu w ujęciu ewolucyjnym	251
8.4.3. Ochrona subsydiarna	259
8.4.4. Bezpośrednie stosowanie norm międzynarodowych	265
8.5. Podsumowanie	278
Zakończenie	280
Bibliografia	289
Wykaz aktów prawnych	298